

გ რ თ ე მ ა

საქართველოს სახელმწიფო და საზოგადოებრივი განათლების მინისტრის განცხადება

საქართველოს სახელმწიფო და საზოგადოებრივი განათლების მინისტრის განცხადება... (Text continues with details of educational matters)

კვირა ქალის ხალათებისა (ბლუსებისა)

23, 24, 25, 26, 27 და 28 ნოემბერი

კვირა ხალათებისა

ფ ა ს - ლ ა კ ა ბ ი თ

გ. მ. ჩილინგარაძის

სერიალ საზოგადოებრივი განათლებისა

ამ კვირა, დღიდან კვირის განათლებისა... (Text continues with details of the course)

ბ ე ლ ე ფ ო ნ ი № 850. (1-5-1)

სამკურნალო

სპეციალური სამკურნალო მეთოდების გამოყენებით... (Text continues with medical details)

სამკურნალო მეთოდების აღწერა... (Text continues with medical details)

კატარა კასი

საქართველოს სახელმწიფო და საზოგადოებრივი განათლების მინისტრის განცხადება... (Text continues with details of the course)

კვირა ქალის ხალათებისა

ამ კვირა, დღიდან კვირის განათლებისა... (Text continues with details of the course)

ბ ე ლ ე ფ ო ნ ი № 850. (1-5-1)

სამკურნალო

სპეციალური სამკურნალო მეთოდების გამოყენებით... (Text continues with medical details)

კატარა კასი

საქართველოს სახელმწიფო და საზოგადოებრივი განათლების მინისტრის განცხადება... (Text continues with details of the course)

კვირა ქალის ხალათებისა

ამ კვირა, დღიდან კვირის განათლებისა... (Text continues with details of the course)

სამკურნალო

სპეციალური სამკურნალო მეთოდების გამოყენებით... (Text continues with medical details)

კატარა კასი

საქართველოს სახელმწიფო და საზოგადოებრივი განათლების მინისტრის განცხადება... (Text continues with details of the course)

კვირა ქალის ხალათებისა

ამ კვირა, დღიდან კვირის განათლებისა... (Text continues with details of the course)

სამკურნალო

სპეციალური სამკურნალო მეთოდების გამოყენებით... (Text continues with medical details)

კატარა კასი

საქართველოს სახელმწიფო და საზოგადოებრივი განათლების მინისტრის განცხადება... (Text continues with details of the course)

კვირა ქალის ხალათებისა

ამ კვირა, დღიდან კვირის განათლებისა... (Text continues with details of the course)

სამკურნალო

სპეციალური სამკურნალო მეთოდების გამოყენებით... (Text continues with medical details)

კატარა კასი

საქართველოს სახელმწიფო და საზოგადოებრივი განათლების მინისტრის განცხადება... (Text continues with details of the course)

კვირა ქალის ხალათებისა

ამ კვირა, დღიდან კვირის განათლებისა... (Text continues with details of the course)

კატარა კასი

საქართველოს სახელმწიფო და საზოგადოებრივი განათლების მინისტრის განცხადება... (Text continues with details of the course)

კვირა ქალის ხალათებისა

ამ კვირა, დღიდან კვირის განათლებისა... (Text continues with details of the course)

ყველა მალე კარგად ვიცით, რა ხალხია რუსეთის „ქეშმარიტ რუსთა“ პარტიაში, ისიც ვიცით, რა „საქმენი საგმირონი“ ჩაუდენიათ ამ პარტიის წევრებს და რა თვალთუყურებენ ისინი სხვა ერებს საზოგადო და ქართველებს კერძოდ. გაიხსენეთ ებრაელების აწიკება მთელს რუსეთში, პურიშკინის სიტყვები ჩვენს შესახებ სახელმწიფო სათათბროში, მარკოვ მეორის სიტყვები ილია ქაჯავაძის შესახებ; გაიხსენეთ გოლოს კავკასიაში ტომოხონი, გადმოსხლებლის პოლიტიკა, სამშობლო ერის კარგად საში წლის ბავშვებისთვის. გაიხსენეთ ყველა ეს და მერე გვიბრძანეთ, განა ვასოცებელი არ არის თავად ერისთვის იმ პარტიის ფრაქციაში ჩაწერა, რომლის მოქმედების ნაყოფიც არის ყოველივე ზემოთ ჩამოთვლილი?!

ჩვენ სრულდებითაც არ გვიანტერესებს თავ. ერისთვის პარტიებმა. ვიცით, რა ავლა-ლიდების პარტიონია იგი. იმასაც კარგად ვხედავთ, რა არის დღევანდელი სახელმწიფო საბჭო და რა მნიშვნელობა აქვს იქ ერთ პარტიულს. საინტერესოა იმ შემთხვევაში ის, რომ თავ. ერის თავი მთელი ქუთაისის თავდაზნაურების წარმომადგენელია და, მამასადაც, ეს თავდაზნაურობა მომხრე გამოდის პურიშკინისა, მარკოვ მეორისა და „რუსეთის ხანა“-სი. თავ. ნიკარაძის, ქუთაისის თავდაზნაურთა მეოცე ამომრჩევლის, განუცხადებია პეტერბურგში ამერეთის თავდაზნაურთა აზრები ჩველთნებისთვის, რომ ქუთაისის თავდაზნაურობამ დამავალა, თუ თავ. ბაგრატიონ-დავითიშვილი უარს იტყვის სახ. საბჭოს წევრობაზე, მხარის დეპუტირთ თავად ერისთვისაო. ნუ თუ ქუთაისის თავდაზნაურობამ არ იცოდა, ვისა და რა კაცს ჰგზავნიდა თავის წარმომადგენელად პეტერბურგში? ან რას იტყვის ეს თავდაზნაურობა, თუ გამოვლიდა გახვთების ცნობა და თავ. ერისთავი მემარჯვენეთა ფრაქციაში ჩაეწერა?

მსხველპლობაში იქონიეთ ერთი გარემოება. როგორც დანამდვილებით ვიცით, თავ. ერისთავი საბჭოს წევრად არჩეული იქნა ცენტრის უმრავლესობის წყალობით და ეს ცენტრი ერისთავს თავისად იგულვდა. თქვენ თითონაც მიხვდებით, რა აზრისა იქნება ეს ცენტრი თავ. ერისთავზე და მის მარჯვენებელ ქუთაისის თავდაზნაურობაზე...

ხოლო ყველაზე სასაცილო ის არის, რომ თვით მემარჯვენენი არა სთვლიან სახლო კაცად თავ. ერისთავს. მემარჯვენეთა გახვთ პეტრეველ „ში წერილიც კი დაიბეჭდა, სადაც ეკვის თვალთუყურებდნენ ერისთავს—1902—1903 წელს თავ. ერისთავი რეგულირებისგან გადასოცალ-დემოკრატიკობის დახმარებით სცილირდა ზღანოვ-ჩის ჩამოგდებას და შავი ქვის მრეწველთა საბჭოს თავმჯდომარის ადგილის დატკბისაო.

ასე და ამ რიგად, ქუთაისის თავდაზნაურობის წარმომადგენელი—მემარჯვენეთა ფრაქციის წევრი, ამხანაგი და თანამოხარე პურიშკინისა და მარკოვისა...

რუსეთის გახვთების ცნობით, სინოდის ახალი სესია ბევრად გარჩევა ძველი სესიის წევრებისგან. ამ ახალ სესიაში არ შედიან ცნობილი „ქეშმარიტ რუსთა“ ვისკოპოსები. არ არის ახლო ვოლინილი, კიშინიკოვი ანტონი და სხვა ამათგანი ვისკოპოსი. მემარჯვენეთა მუამდგომლობით რვა მრეწველი ეპისკოპოსი შედიოდა სინოდში, ამით უნდოდნენ ხმის უმრავლესობა უზრუნველ ეყუთ და საეკლესიო-საზოგადოებრივ ცხოვრებად „ქაბაბოლა“ გაცემდაცვრებიდან. ესეა კარგ გუნებაზე არ იქნებოდა მემარჯვენე მსულოერი მამანი. სინოდში სამი მულმივი წევრი იქნება—მიტროპოლიტები: ანტონი პეტერბურგელი, მოსკოვისა ვლადიმერი

და კივიის ფლოვიანგ. ამათვე მიემატებათ ოთხი პროვინციელი მთავარ-ეპისკოპოსი. რეჩინა წერის: ამ იერარქებს ყველა მრთსევედამი არ მიუქნევიათ თავის თავზე უხრავადემა სხვა და სხვა მემარჯვენეთა ადგილზეთ და ადგილზეთ. კრამალოლს* წინააღმდეგ. სინოდის განსაზღვრულ სესიის პირველ სხდომაზე, 19 ნოემბერს, განიხილავდნენ საკითხს საქართველოს საეპისკოპოსოს კავშირის შესახებ კი არა, არამედ იმაზე, თუ ვინ უნდა იქნეს დანიშნული ამ კათედრისთვის. ეს იქნებოდა იქნენ იმის მან უნდოდნენ, რომ მმართველ იერარქების პოლიტიკა მამაგვამი შეიფხვებოდა?

რეჩინა კითხვას იძლევა და მათვე დროს მხარ არის ირწმუნოს განსაზღვრულ სესიის უფრო გონიერი პოლიტიკა. ვნახოთ, სინოდი რას დაადგენს საქართველოს საეპისკოპოსოს შესახებ. ვის დანიშნავენ ეპისკოპოსად.

გუშინდელ „მომავალ“-ში დაბეჭდილია შავი ქვის მრეწველთა ასოციაციის ბიუროს დირექტორის აღგამრეკლის წერილი ჩვენ მომართ. მანი გამრეკელი სამედიატორო სამართალში გვიწვევს იმ წერილისა გამო, რომელიც ჩვენ ვახვთიშ დიბეჭდა (№ 227) და რომელიც შეეხებოდა შავი-ქვის საქმეებს. ჩვენ პირდაპირ ვცხადებთ, რომ მანი გამრეკლის სამედიატორო სამართალში ვერ გავყვებით. ამისთვის დრო და მოცალოვება არა გვაქვს. უკანასკნელ ორი კვირის განმავლობაში ოთხმა თუ ხუთმა კაცმა გავგვიწვია სამედიატორო სამართალში იმ წერილების გამო, რომელიც ჩვენ ვახვთიშ დაიბეჭდა. ამანვე რომ თანხმობა განვაცხადებთ, ვახვთ თავი უნდა მივანებოთ და დღე-ღამე სამედიატორო სასაზრთლოს უნდა მოუწოდეთ. ჩვენი საქმე ბეჭდვითი სიტყვაა. ვერთ და ბეჭდვით იმას, რაც ქეშმარიტებად და სიმართლედ მიგვაჩნია. ვინც თანხმობა არ არის ან ფიქრობს, რომ იმართლებს არ ვამბობთ, კეთილი ინებოს და ბეჭდვითი სიტყვითვე უარაჰყოს.

აი, ჩვენი პასუხი.

დაკვეთები

პეტრობ. დეპუტატთა საკავშირისა 20 ნოემბერი.

სახელმწიფო-მარტად

პარიზი. საფრანგეთის პრესის სიამოვნებით მიეგება გერმანიის იმპერატორის სეველიტუტის იმ ნაწილს, სადაც ნათქვამია: გერმანია და საფრანგეთი თანხმობით მოქმედებენ მარკოვს სკოტისაო.

ბუდაპეშტი. მინისტრთა საბჭომ დაადგინა რაც შეიძლება მალე გადადგეს, თუ იმპერატორმა კრიზისის დასასრულად არ შეწყვიტა საბინისტროს მიერ წარდგენილი ზომები. მინისტრ პრეზიდენტი ვიკტორ ლე უკვე ვენაში წავიდა და იმპერატორს ვადასცემს მინისტრთა საბჭოს დღევანდელ მას.

შეტინი. შეკრიბულ ტანისმოსის შეჯარბნების კავშირში სახელმწიფო-მარტად, ანგარიშის გასწორების შემდეგ 8,000 მუშა დაითხოვა. მიზეზი ის არის, რომ მუშები და მექანიკები ხელფასის რაოდენობაში ვერ მორიგდნენ.

ვაშინგტონი. გარეშე საქმეთა სტატ-სექრეტარმა ნოკსმა შეერთებულ შტატების თავის ნიკარაგუელელს შეიტკობინა გადაცემის ნიკარაგუის მთავრობას, რომ შეერთებული შტატების მთავრობა ორ ამერიკელის მოკლავში პასუხისმგებლობას ნიკარაგუის მთავრობას ატყობს.

ლონდონი. ნაციონალ-ლიბერალების შედგარაში გამოსცა მოწოდება. მოწოდებაში შედგარა იხედავდა ლორდთა პალატის მოქმედებას და ხალხს უწოდებს, დაიცავით თქვენი უფლებები, რადგან მათ წინააღმდეგ უკვე გაილაშქრესო. დანასტრალი მოწოდებაში ნათქვამია, თუ ლორდთა პალატის უფლებებზე არ შეიკვეცა, შემდეგში არც ერთი ლიბერალური სამინისტრო არ იქნება ქვეყნის მართვა-გამგეობასაო.

პარიზი. მოხელეების 20 კვში

რის კრებამ მოიწონა წესდება მოხელეების კავშირების ფედერაციისა. ამასთან კრებამ დაადგინა გამოაქვეყნოს მოწოდება. მოწოდებაში ნათქვამი იქნება, რომ მოხელეების კავშირების ფედერაცია წინააღმდეგია გაფორმებისა და მანიფესტაციებისა და ამასთან ერთად ვერ შეუერთდება მუშათა სინდკატებსო.

ლონდონი. 19 ნოემბერს, ზღვაში შეინიშნეს მატროსი, რომელიც ფრანკოსს უკლებლად და ზღვა აქეთიკით აქნებდა. მატროსი გადაარჩინეს. გადარჩენილია განაცხადა რუსეთის ერთი დიდი საეკორო გემი მეორე გემს დაეჯახა, ორთავე გემები ჩაიძარნენ, ჩემსა, ვაპიტანსა და ერთ მატროსის ვარდა ყველანი ნავებში ჩახდნენ და თავს უშველესო. დღევანდელად არაფერი არ ისმოდა და დამარცხდნენ გემების მოსამსახურეებს.

ვენა. პავროპოლი „პარსევილი“ იძულებული გახდა იწიხუნდ ჩამოშვებულიყო. ამოვარდა ლიდ ქარი. „პარსევილი“ შეიდი საათი იფრისა.

მურმელონი. ლატავი პავროპოლით „ანტუნგეტი“ 455 მეტრის სიმაღლეზე აღმართა. ამ სიმაღლეზედ ჯერ არავინ აფრენილა.

ჭრალი შენიშვნები

ახვანთა და ახვანეთის შესახებ

ქართულ ეურნალ-გახვთობამ ამ უკანასკნელ წლებში თითქმის დაივიწყა, რომ შავი ზღვის პირად მდებარეობს საქართველოს მწარა-წარსულთან ბედით შეკავშირებული ახვანეთი. თუმცა ახვანის ქართველთა ტომის ახლო ნათესაენი არ უნდა იყვნენ, მაგრამ ისიც მართალია, რომ რაც ისტორიის ასხვებს, ეს პატარა, გარანკელუცი, ვით ვახვანელი, კუთხე საქართველოსთან იყო შეკავშირებული-შეერთებული: მასთან ერთად არა ერთხელ გამოუცლია სამედიტალიზაცია იტორიული ფილა, მასთან ერთად არა ერთხელ უფრანია ტომის დღენი თავისუფლებიანა და, ბოლოს, მასთან ერთად უკანასკნელ ვ გამოშვდებდებია თავისუფლებასც. ესეც რომ არ იყოს, ახვანთა და ქართველთა დღევანდელი ინტენსიული ისე ვადახლოებული ერთმანეთში, რომ მისი (ახვანეთის) უყურადღებოდ დატოვება უნდოდნელი და გაუსწორებელი ცოდნა ქართულ ყურნალ-გახვთებისა. აი ამიტომაც ვეგვდავ შევლენისა დავგარად ხმა ამოვიწერო და ახვანეთის ქორ-გარამი ვაცხადო ხოლომე კითხველთ. ჯერ ხანავე კითხველის უყურადღებობა შევარებ ქალკ სოხუმსა და მის თვით-მმართველობის თავ-გადასავალზე, შემდეგ წერილებში ვრცლად შევუჩებთ ახვანეთის კოლონიზაციის საქმეს.

დავიხსნა გუდას ირავლას კალაქიშვილს ბედი ქართველთა-სი

სიქვა პოეტად და, ჩვენც დაუმატებთ, რომ მეფე ირეკლეს გულში ქართლის ბედთან ერთად ვადასწვრივ ბედი მთელ ამიერ-იმიერ კავკასიაშიც, მასთან ერთად ახვანეთისაც. შევმოგდა თუ არა რუსეთმა ფეხი ახვანეთში, მაშინვე დაიწყო მოძრაობა. და მრავალ-ტანჯულმა ახვანეთმა. ლხარად თავის გულ-მგერდზე არა ერთი და ორი თავ-გამოდებული მებრძოლი როგორც იყვნენ, მაგალითად, მატროსიშვილი ასლან-ბეი შერვაშიძე და საყმაშის-ოფა ხალიშვილი (გვარამარშალი) და სხვანი, მთელ საქმეში წელიწადს ვაგარდებდა ეს მოძრაობა და ბოლოს მთავრის დატყვევებით და თავისუფლების დაკარგვით დაიწყო მთავრობის პარტიული ვარდობა. იმ თავიდანვე მთავრობამ რომელმაც ნაკადს და უფარს საშუალებას მიმართა: ვადასწვრივ და ჰელომბდო. და ამ პრინციპის ცხოვრებაში ვატარებთ მებრძოლი მოიკდა ფეხი: თვით ახვანნი ერთმანეთს დაერივნენ და იქამის მოიკვანეს საქმე, რომ უმთავრეს ძილა ახვანეთისა—დალი დაწვადი (Истребл) და მთელი მთიულეთი ახვანეთი იძულებული შეიქნა ვადასახლებულიყო, სათაირეთში ჯერ უმეტესობა დათავ უწლებში: ამთამი-შეიტკობამ შავი ზღვის სივრცეში ჰპოვა სკვლილი, ან და პირველ აზრის

*) პარიშკმეში პეტრე ჯარაია აპტკვანის, რომ ახვანის ქართველთა მოქმედებაში არაფერი და თავის აზრის დასამტკიცებლად დასამტკიცებელი მრავალ აქვს წარდგინებული ხამდინივთ აკადემიაში. მიიერ ზაქარია ეს მრავლა ქართულად ვადასწვრივ. — პაპუთ-ბეი.

მოლოის მსხვერპლი გახდა. არც ეს ამაო ბედმა ახვანეთის. გამოცხადდა რუს-ოსმალთა უკანასკნელი ომი. ასან, რაც პირველ ვადასახლებებს ვადასწვრივ, ისინიც ვადასწვრივ. რადგან სიტყვად მოიტანა, არ შეიძლება არ მოიყვანო შემდეგი ისტორიული ფაქტი. უკანასკნელ ომის დროს ახვანეთში მოალატებდა გამოაცხადეს და „დამაშვებ მცხოვრებლებად“ დაწინაურდა ეს სახელმწიფო მხოლოდ ეხლა, ორიოდე წლის წინად მთავრობის, რადგან ვანათავისუფლებულ მხარეში ამი მონაწილეობა არ შეიძლება. გამოცხადდა თუ არა ომი, ახვანეთში მოიყარეს თავი, თითობრივ და წარმომადგენელი გაუგზავნეს მანადელ უფროსს ახვანეთისა; „მთავა ვართ უკანასკნელ სისილის წვეთადის და-ქვეით ახვანეთი, მოხისარე ჩვენი ძალები“! ახვანეთი ავითის პასუხით გაისტუმრეს: „გადავცილო ხალხს, რომ თვითი ხელმწიფე არა საქრობს მის საკლდე დახმარებასაო“. ახვანთა დღევანდელი მოიყვნენ რუს-ოფა რა მით, ინალიფა სოფლაზე, კაც-იფა ტრეუ მარდათა და სხვანი.“ რომ მიეღო ნ-ნ უფროსს შესაფერი ზომები თვით ახვანეთთან შეთანხმებით, ამ კუთხეს ის უბეღუარება არ დააქვეყნებდა თავს, რაც დაატყდა უკანასკნელ ომიანობის დროს, ამასვე მოწმობს რუსის ბერიც**).

ასე თუ ისე ახვანეთი თითქმის დატკბილია—100 ათას მცხოვრებლად იცოდა-ათორდე ასათ-ლა ვადასწრა. ომს ზავი მოჰყვა და ყუმბარებით ნაკარბულად ქველეთი კუთხე და მასთან ქალაქი სოხუმი ისევე ხელფას შეუღდა. შუა-გული ახვანეთისა, ააცსა და კოდორს მიდინარეებს შუა მდებარე ეს საუცხოვრო წაყოლი, რომელიც გმირის ლეში ბრძოლის ველზე, ყველა-გარანთა საწიწნელად ვადასქცა: ყველას, ვისაც ოდესმე უმსახურნა ამ კუთხეში და თავის ველის დაუხვევია და მოუშვამას ყოველად სიმპატურ ბინადართა ტემბი ცხოვრება, დათ, ყველა მჩაგდო ხელში თითონავე მოქუქანი მიწა აველურთა შორის „კულტურის“ ვასარცულეზობლია. თუ რა უკლებლად ვაგარცულეს აველურთა შორის ამ ვადასწვრივ, ამანვე სხვა დროს მოვილაპარაკებთ. ომიანობის დროს ახვანეთის უფროსად ნამყოფი ბ. კ-კოც არ დარჩა დავიწყებული: მის ერეო 4500 ქვევა საუკეთესო მიწა...

ახვანეთის ასეთ განაწილების დროს ზორბა ულუფა ერეო თვით ქალკ სოხუმსაც—1000 დესტინაზე მეტი. ამოდენა მიწა, საუკეთესო და თვალწარმოქმე მდებარეობა, ენკენისთივინი თიბათვე დე შეუდარებელი რბილი და კარგი ჰავა ფილტვებით სუსტებინათათვის, მთელი კუთხისათვის (ცენტრალური მდგომარეობა, —ყველაფერი ეს ხელს უწყობდა, რომ სოხუმში ვაფრჩქნელი-გამილიყო და მშვენიერ ქალაქელ ქველყოფიყო, რომ მისს და მასთან მთელ ახვანეთის ბუნებრივ ზრდას არ ფერხებდნენ, ხელს არ უშლიდნენ. იუყო სოხუმში ვანახლებ, გარნა ბიუროკრატისაც არ ეძინა; მისი უზენაესი მისია—ყველაფერს თავისი ბასრი კლანტები ვაჭკრას, მებოქოს, სული მუხუხუხით, თვით-მმართველობის ნახსი სათავეშივე ჩაჭკრას. ჯერ იყო და დიდებულ იუმორისტის „გოროდნიჩის“ სახლის უკვედა საყოფილოდ ჩაიჭკრეს ქალაქი გოროდნიჩისა, რომელმაც თითქმის მგობთხელი საუკუნე იმეფა ამ კუთხეზედ ქალაქში. „გოროდნიჩისის ბანა“ მითა აღსანიშნავია, რომ ამ დროს ქალაქის თავისუფალი ადგილები ობრის ფსად ვაიყვიდა. როცა შიდა „უქსატკებს“ მორჩენენ, ხელი მიჰყვებს ვარშემო მდებარე ნაჭრებს. აქაო და ქალაქის ადგილები ობრის ფსად ვაიყვიდა. როცა შიდა „უქსატკებს“ მორჩენენ ხელი მიჰყვებს ვარშემო მდებარე ნაჭრებს. აქაო და ქალაქის ადგილებს ვაფშენდა-ვასუფთავება უნდაო, ვაჭყვებს ზორბა-ზორბა ნაჭრებად, ვერდ წოდებულ „სანიტარულ ნაჭრებად“ და მუთიად ვაინაწილეს. ამში ვამოხიბტა გოროდნიჩისა.

ამ ქვეყნად დასასრული ყველაფერს აქვს, გოროდნიჩისაც ვადავარდა და 1897 წელს შემოიღეს ქალაქის თვით-მმართველობა. მასსავსე, რა აღტავებით მიეგებნენ სოხუმელნი ამ ქველ-მოკვეცილ თვით-მმართველობის შემოღებას; გარნა მათი სახურულ ძილან ფეხმარეულ გამოდგა. როგორც წვეთი შეინიშნენ, აქამდის ახვანეთს ცეცხლის ალში ახევედნენ, სწავდნენ, „მისივე (ახვანეთისა) სარგებლობისათვის“ ახვანეთს ათი-ათასობით ამოკრებდნენ თვითნ შიმა—პაპათა

ძლიერად ვაპოხიერე ულსა და სისხლით მორწყულს კარ-მიდამოს და მსხვერპლად შავი-ზღვის ზვირთებს უგზავნიდნენ. ესლა კი სულ სხვა მხრით ცვათ ცხოვრების გემრიელ ქალის სული ცხვირებად ახალი და გემრიელი ქალი, და აი სწორედ ამის ვარშემო ხელის მოთმარებად მოინდომეს იმ პირთ, რომელნიც თავისმა სამშობლო კუთხეში ვერ შეიღუა და ვითარცა ზორკ-მეტრი ბედის სამედიტაციად ჩვენსკენ ვადასწვრივან. უნდა მოვიხსენიოთ, რომ მათ ხელთა მკობლათი ს უფარო საშუალება, რომლითაც ძილად მივდებულ უზარ-მაზარ სახელმწიფოში, რაც უნდა ორმა მდინარე იყოს, ფონს მანაც ადვილად ვამოხიბვენ. ეს საშუალება ვასლავსთ ვარსწოდებულ პოლიტიკურად არა სიამელობა კაცისაო. როცა შეატყეს ნათელ-პირბარობით, შენ-ჩემობით ვე-რავნები ვახებდოდნენ, ბნელი ძალები დაფაქურდნენ და თავიანთ საწადელს ვეწიენ. როგორც მკითხველმაც უწყის, პირველ არჩვენებზე ქალაქის თავად ვაგვიდა ალ. სარაჯიშვილი, „ტუ-ხემციკი“! ვანა ჩრდილოეთში ჩადენილ თავიანთ ცოდვების დასაფარავლად ჩვენი ვადამოხვეწილი ამას მოინდოდა, და „გუბერნატორის მრჩველად ნამყოფი“ არა სიამელო კაცად იქნეს და არ დაამტკიცეს. მეორე არჩვენებიც სოხუმელი ჩაუარათ და ქალაქის თავი ვბო ხელი იგლო იმასთანა კაცმა, რომელიც ჩვენში ვმალვებოდა რუსეთში ჩადენილ ბოროტებას, როგორც ეს ნათლად ვამოიშკარავთ. სახლოკამი. ამით არ დაქაყოფილდა ბრბო „სოხუმელ ქეშმარიტ რუსებაო“ წოდებულთ. მათმა ვესლობა არ დაინდო ქალაქის შემოკობილ მასწავლებლებელ, მშვიდობიანი ვაჭარი, რომლის „Историческое“ მხოლოდ იმაში ვამოხიბდა, რომ ერთ-ერთ წევრს ამ ბრბოსაც თავი არ დაუჭირა, და სხვანი მრავალნი: ესენი ყველა ვადასწვრილ იქნენ ცივ გუბერნიებში, მათ და ამ რიგად ვხა ვაწმინდეს და მთელი 7—8 წელიწადის სოხუმის „დე-მა“ სათოლელ ლემად ვახინდეს ამ ვადასწვრივებმა და სათაღეს და სათაღეს ვამერიული ლუქმები, სანამდის არ ვამერიული ის 20000 მანეთი, რომელიც ქალაქს ჰქონდა შავი ღღისთვის შენახული! რას მოახმარეს ეს ფული? რა შესძინეს ამით ქალაქს? ძემა ბორციელებისაან არ უწყის, ცამ უყო პირი, თუ მიწამ ჩაუღობა ეს ფული, ანდა რასა ვიკრავდით, რომ ასე ვაჭკრა ქალაქის ქონება იმ პირთა ხელში, რომელთა საუკეთესო წარმომადგენელს არა სცხვეროდა საჯაროდ წამოკრომა: „თუ რუსეთში კონსტიტუცია დამყარდა, მპარსეთში მოკურსცხველია“.

ა. ა. ქალანთარის იუზილი

დღეს კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოებას დღესასწაულებს. ა. ქალანთარის ოცდა ათი წლის მოღვაწეობას. ბუნებით მდიდარი კავკასიის სასოფლო-სამეურნეობის ქვეყანას და ა. ა. ქალანთარე ოცდა ათი წელსადი დაუდევად შეუძადად შეუერთებას სოხუმე-ქვეყნისა და აყვავებისათვის. ტრევი, კალმთ თუ სქიმთ იგი შეუათად მოუწადებდა შეურნეთა ვერობის თანამედროვე შეურნეთაის გულ-ტრუასათვის მოკვანთა ხელი. შეურნეთა მრავალ სხვა და სხვა დადგინა. კან შესდგება: მერძეობა, მებაღეობა, მეფრინეთობა, საქონლის მოშენება, მეფრუტეობა და სხვა. ქალანთარე ოცდა ათი წლის განმავლობაში არჩვევად სასოფლო-სამეურნეობის სხვა და სხვა საქმის. იგი მარტო ქალაქში არ მოღვაწეობდა, მარტო კაბანეტში არ იჯდა. მისი აუდიტორია სოფელიც იყო და მისი გამომ მისი მოდერნიზაციის ფართო ეარა, ყველაფერის სასარგებლო. ამის თანავე, ქალანთარე რამდენიმე ათი წელსადი ვახვანთა სტუმრად რეაქტიობდა.

აქვესსანდრე ჭიანჭუტის ქე ქალანთარი დაიბადა ერევნის გუბერნიის სოფ. ზემო აგულისაში 20 სექტემბერს 1855 წელს. სწავლა განახლდა მიიღო პირველად აქაის ჭაყვარე ვანახანაში, რომლის კურსი ოქროს მდელით დაამთავრა. შემდეგ შეეჯდა მისკოვის სასწავლებელად და სტრეო ვადასწვრივ და 1879 წელს ვადასწვრივ სოფელს მშენებლის კანდიდატის ხარისაო.

სწავლის განმავლობაში შეადგო იგი სასწავლებელად საინანტორისა ვლანანის მშენებლის სკოლასაში სხვიანდისტ მასწავლებლად იქნა მარეგლად აქ, ვარდა მასწავლებლობის, იველვდა საქონლის მოშენების საქმისათვის. 1883 წელს საინანტორამ ა. ა. ქალანთარი სახელმწიფო-გარედაცვასწავლის მსწავლად მუშაობის საქმის შესწავლას. ხუთი წელსადი მუშაობდა ა. ა. ქალანთარი უმაღლესად დაასწავლეს მუშაობის დანიშნულად იყო რუსეთში საქონლის მოკვანთების მდგომარეობის შესწავლა, 1888—1909 წ. კავკასიაში მსახურებას სასახლის სამთავრობის მოწოდების საქმის მწამთავრებად.

კავკასიაში დაბრუნებას შემდეგ ა. ა. ქალანთარი დაუდევად მუშაობდა საზოგადო-სახარების მრავალ სხვა და სხვა დადგმა. ერსას და მათვე დროს მერძეობის ინსტრუქტორად იყო, ქალაქის თვითმმართველობის შემსახადე, „მშისა“ ფაქტორ რეაქტიორადე, რუსულ მრეწველ. ხახასისტრუქს რეაქტიორადე, სოხუმურ შინამრეწველობის საზოგადოების თამჭლომარტად და სხვა. მისწიფაობას იღებდა საზოგადო-კრებებს და თათბარებში. სამურნეო საზოგადოების ვიცე-პრეზიდენტად იყო და თვით საზოგადოებაში ხამ მტედ მხურვაველე მუშაობდა.

ამ ოცდა ათის წლის განმავლობაში მრავალი წერილი და მისწერება შეუდგინა შეურნეთაის და საზოგადო-საქმისათვის შესახებ. ჩამოთვალვებ ვა შეუძლებლად ივედა იმისა, რაც ქალანთარს მარტო რუსულად დაწერა, სოხუმურ მისი ნაწარმებობა ხამ რუსულად დაწერა. ა. ქალანთარი მონაწილეობას იღებდა აკრებულე არაბის საგუბერნიო თათბარში. აქ იგი წერდ ერთუფდის მომხრედ გამოდიოდა. წიკითხა მის სწავლანად.

სიამოვნებით ყველაფერში ივბილიარს 30 წლის განმავლობაში განსაკუთრებით მსახურებას უნდა იყოს მისი სოხუმის კრი. ამ ერის სოფელიდდევად ბუქს მუშაობდა, იგოდ კრებად გაჭირვება და დახმარება და ამის კეთად დღეობისთვის არაფერსა ზოგავდა.

უნდა აღვნიშნო, რომ მე პირველს თავ. თეოდორ იუსი, და ვანანტარის თავიანტისტრუქი ბ. ვინდოვარს, პირიქით სიონის (კრეკა-მარტა) მთავრობის საერთო განაწილთა მომსახურების დავლიარო, რომ ისინი მსხვერპლი შეიქმნენ. მაგრამ ამანვე შედგენს წერილი ისედაც ვამიქინურდა.

ამათუ-ბეი.

დღეს კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოებას დღესასწაულებს. ა. ქალანთარის ოცდა ათი წლის მოღვაწეობას. ბუნებით მდიდარი კავკასიის სასოფლო-სამეურნეობის ქვეყანას და ა. ა. ქალანთარე ოცდა ათი წელსადი დაუდევად შეუძადად შეუერთებას სოხუმე-ქვეყნისა და აყვავებისათვის. ტრევი, კალმთ თუ სქიმთ იგი შეუათად მოუწადებდა შეურნეთა ვერობის თანამედროვე შეურნეთაის გულ-ტრუასათვის მოკვანთა ხელი. შეურნეთა მრავალ სხვა და სხვა დადგინა. კან შესდგება: მერძეობა, მებაღეობა, მეფრინეთობა, საქონლის მოშენება, მეფრუტეობა და სხვა. ქალანთარე ოცდა ათი წლის განმავლობაში არჩვევად სასოფლო-სამეურნეობის სხვა და სხვა საქმის. იგი მარტო ქალაქში არ მოღვაწეობდა, მარტო კაბანეტში არ იჯდა. მისი აუდიტორია სოფელიც იყო და მისი გამომ მისი მოდერნიზაციის ფართო ეარა, ყველაფერის სასარგებლო. ამის თანავე, ქალანთარე რამდენიმე ათი წელსადი ვახვანთა სტუმრად რეაქტიობდა.

აქვესსანდრე ჭიანჭუტის ქე ქალანთარი დაიბადა ერევნის გუბერნიის სოფ. ზემო აგულისაში 20 სექტემბერს 1855 წელს. სწავლა განახლდა მიიღო პირველად აქაის ჭაყვარე ვანახანაში, რომლის კურსი ოქროს მდელით დაამთავრა. შემდეგ შეეჯდა მისკოვის სასწავ

თათბირის დროს, — ფაქტი სამოად-
ლის შესანიშნავი, — არა მარტო მა-
მაკაცები იღებდნენ მონაწილეობას,
არამედ დედაკაცებიც, შემდეგ თე-
თეული სოფელი: ოჯახის უფროსე-
ბიდან იჩქვს სოფლის მოთავე — გამ-
გებებს რომელიც ასრულებდნენ, რომ-
გორც ნოტარიუსობას ხელშეკრუ-
ლების დაწერის დროს, ისე მოსა-
მარტოებას ადგილობრივ მომხი-
ვან-მოპასუხეთა საქმეების გარჩევის
დროს. ამას გარდა ისინი არიან გა-
დასახლებების გამწვანის, საზოგადო
სამუშაოს აგენტები და სხ... უფრო
მოხარული დაბა ქალაქებში ოჯახის
თავები ერთდებთან, სამოსის წმენ-
ვისაგან შემდგარ სამმართველოს
აწესებდნენ და მათ ხელში, სხვათა
შორის, ადგილობრივ მილიციის
შედეგის მოვალეობაც გადადის.

ერთი მოგზაური, ვინმე გრუნკ-
ლი ძალზე გაოცდა, როდესაც ნახა,
რომ ჩინეთში მცხოვრებთა შორის
თვითმმართველობის პრინციპი არა-
ჩვეულებრივ ფართოდ იყო გავრე-
ლებული და ადგილობრივ ცხოვრე-
ბის საკითხებსაც ხელმძღვანელი სწავე-
ტდნენ. საყურადღებოა, რომ საზ-
ღვარ-გარედ მცხოვრები ჩინელებიც
საგზავნად ერთდებთან და, როგორც
სამომბოლოში, თავისი ინტერესების
დასაცვლად წარმომადგენლებს ირ-
ჩვენ. ამიტომ ექვს გარეშე, რო-
დესაც ამ ახლად გაღვივებულ ხალხს
მოშორდება ადმინისტრაციულ თვით-
ნებობისა და მტაცებლობის განა-
დგურებელი ტერიტორია, წარმომადგე-
ნლობით წესების შესაყარი, მომხა-
დებელი ელემენტები არ აღმოუჩნ-
დება. თვით-მმართველობამ ჩინელი
უხსოვარ დროიდან მიიჩნია, დაეკუ-
დნოს თავისი კავშირის წვერთა ძა-
ლზე და ცხოვრების ყველა საკით-
ხი მოხერხებულად, სასარგებლოდ
გადასწყვიტოს.

ხალხის ასეთ თვით-მოქმედებას
თუ მივიღებთ მსგავსებაში, მაშინ
შეიძლება ჩინეთში მოგზაურ კვა-
ნის აზრს დავეთანხმოთ. იგი ამბობს
ჩინელებზე: „ეს ერთი ნამდვილად
განახლებდა და არა ხეობიდან
ძირს, როგორც იყო იაპონია-
ში, არამედ საძირკვლიანდ ხე-
შიდა, როგორც უძველეს და ხალხს
დემოკრატიას სწავებდა“.

ამიტომ ჩინეთის იმპერატორისა-
თვის უდიდესი კონსტიტუციონური
საკითხი სადღესი და კარზე მომ-
დგარია. ერთი თავისი ბედის გამგედ
უნდა იქნეს მოწვეული იმაზე აღ-
რე, სანამ სწავლა-განათლების მეო-
ხებთი, თვითეულ ჩინეთის ოჯახში
დასავლეთის მეცნიერება ადვილ სახ-
მარი და მისაღები გახდება. სკოლურ
მეცნიერების გარდა არის ცხოვრე-
ბის მეცნიერებაც, სწავლება სანამ-
დვილის ფაქტების საშუალებით.
ექვს გარეშე, რომ საქამოა ადამი-
ების მმართველ წრის აბსოლუტური-
ში და ადმინისტრაციული თვითნე-
ბობა თავისუფალ სახელმწიფო დაწვე-
სებულებით შეიცვალოს, რომ ჩი-
ნეთის მცხოვრებთ, ადგილობრივ
თვით მმართველობასა და საზოგადო-
საქმეების ხერხიანად გაძლიერების მიჩვე-
ულთ, ენერგიული და მიზან მიწყო-
ბილი პოლიტიკური მოქმედება გა-
შალონ.

იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ჩი-
ნეთის მშვიდობიანი მცხოვრებნი,
განათლებულ ერთა ოჯახში შეე-
დნენ, არა ცეცხლის კვამლისა და
ზარბაზნების დამყარებულ ხმაურო-
ბის ქვეშ, არამედ თავისი დაჩაბა-
ნაკლები პოლიტიკურ დაწესებულებ-
ებთა ძირითად შეცვლილ და თავი-
სუფალ წესწყობილების დამყარებით.
ე. მ. შვილი.

თავსარი და ხელმოწევა
ქართული თეატრი. კიდევ ერთი მო-
უხმადგენელი წარმოდგენა არიან არ
დაკმაყოფილა ხუთშაბათის წარმოდ-
გენამ (დასდგეს სუბათაშვილის „ბო-
რიკილი“). სწორედ გაცემული ვართ,
რას შერგებდნენ. საზოგადოების გა-
ბეგობა და რეცესორი: თეატრი თავი-
სუფალია და რატომ უკველ დღე არა
პარათევენ რეპეტიციებს, რომ ცოტად

თუ ბევრად მომზადდნენ? მეორე მო-
ქმედება ისე აურო-დაურის, რომ მომ-
ქმედთა ლაბარაკში აზრი არ იყო. ბე-
ვრბო რომ არ იცოდა.
ამ საღამოს მონაწილეობას იღებდა
ქანი კოლიდელი. არ ვაპტივებ ჩინე-
თეატრის ახალ მსახიობს ასე მოუხმა-
დებლად სცენაზე გამოსვლა. იგი უც-
ნობა ხილია ჩინეის საზოგადოებ-
თვის, მან ახლად უნდა გაიკვიროს
გზა, მოიპოვოს თანაგრძობა და ამი-
ტომ გათავისებულს მეცნიერებობით
უნდა ეკიდებოდეს საქმეს. სხვათა შო-
რის როლი მტკიცედ არ იცოდა და თუ
ეს ხე მასაც დასტავდა, ვერაფერი ნი-
შანი იქნება მომავლისთვის. მეორე
მოქმედებაში მსახიობმა გააუფუკა კარ-
გი სცენა ხეობისტრეგეთა შეტაკებისა
მიხედვით იყო, რომ როლი ნაღებად
იცოდა, ხოლო სუფილორის იგი
ჯერ შეჩვეული არ არის. იმ დროს,
როცა ათ შემთხვევა იყო საკირო, მსა-
ხიობი დაინებულს ხშირ და ნაწ-
ყვეტ-ნაწყვეტად ლაბარაკობდა. გულ-
წრფილად ვურჩევთ მსახიობს, შემდე-
გში მტკიცე გულისყური დაუდოს როლს.
როი-სამი მსახიობი რომ არა, ხუთ-
შაბათის წარმოდგენა სულ არაფრად
ჩაივლებოდა. ასეთები იყვნენ ტასო
ამაშიძე, ელ. ჩერქეზიშვილი და გ.
გედევანიძე. ესენი კარგები იყვნენ,
განსაკუთრებით ტასო ამაშიძე, რომ-
ლის გარდა მისი და ბუნებრივმა თა-
მაშმა ბევრი აცტრედია. არა უშავდა-
რა იგნობისა.

სახალხო წარმოდგენა. დღეს, 21
ნოემბერს, ზუბალაშვილის სახელობის
სახალხო სახლის თეატრში ამ სახე-
ობის არსებული სცენის მოყვარეთა
წრე მართავს სახალხო წარმოდგენას.
ქ. შათირაშვილის რეჟისორობით წარ-
მოდგენილი იქნება ცნობილი დრამა
სუბათაშვილისა „დალატი“. როგორც
გავიგეთ, ამ დრამისთვის სცენის მო-
ყვარენი განსაკუთრებულად მომზადე-
ბულან.

ახალი დასი. მოსკოვიდან გაცტო-
ბინებენ, იქაურ ქართველ მოსწავლე-
თა შორის შემდგარა დრამატული
დასი, რომელსაც განუზრახავს რამდენ-
იმე საუკეთესო დრამატული თხზუ-
ლებების შემზადება. დრამატული
დასი გაზაფხულზე ჩამოვა საქართვე-
ლოში და ტფილისსა, ქუთაისს და ბა-
თუმში წარმოდგენებს გამართავენ.
დასი ცნობილ რეჟისორის ბნ მარჯა-
ნიშვილის ხელმძღვანელობით უკვე
შესდგომია აქტივ შტოკანისა შესწა-
ვლას. შტოკანის როლს ასრულებს
ვლ.: შლოკაშვილი.

ავღაბრის თეატრი. დღეს, 21 ნოემ-
ბერს, ავღაბრის თეატრში დანიშნუ-
ლია სადღესასწაულო წარმოდგენა.
რადგან წელს შესრულდა 30 წელი-
წადი, რაც ავღაბრის ცაგარელობა და-
სწავლა პიესა „რაც გინახავს, ევლარ
ნახავს“, ამის აღსანიშნავად ქართული
სცენის მოყვარეთა ახმანაგობა სდგავს
ამავე პიესას. მონაწილეობას იღებენ
ნ. გაბუნია-ცაგარისა და სე. სვიმო-
ნიძე. წარმოდგენის დაწყებამდის გაი-
მართება ანთიფონი და ია ეკლავიე
წაიკითხავს ასიკო ცაგარის ბიოგრა-
ფიას.

კონცერტი. 21 დეკემბერს ტფ. სა-
არტისტო საზოგადოების საკონცერ-
ტო დარბაზში გამართება კონცერ-
ტი წ. კ. გამყარცელმელ საზოგადო-
ების სასარგებლოდ

დღეები სახალხო სახლში. 19 ნოემ-
ბერს სხდომა განაგრძო ქართული დრა-
მატიული საზოგადოების გამგეობამ
იმის გამოსარკვევად, თუ ზუბალაშვი-
ლის სახელობის სახალხო სახლში, მის
დაუთმობს წარმოდგენებისათვის სალა-
მოები. გამგეობამ პრინციპიულურად
საუშუალოდ სცნო, რომ საღამოე-
ბი დათმობს დამოუკიდებელ წრეს.
ვიდრე ახლად შესწორებული წესდ-
ება დამტკიცდებოდეს, საღამოები და-
ეთმობა სცენის მოყვარეებს რეჟისო-
რის ქ. შათირაშვილის პასუხისმგებ-
ლობით.

სასამართლო
საქმე თავდახმის შესახებ.
1908 წელს 3 ივლისს ფოთში, სამაზრის
საეპარო კანტორის მოხმამხურეს ისლამ
კვირკველიას კანტორის გამგის ტურკიან-
ცისაგან 2000 მანეთი მიიღო. ამ ფულით
იგი უნდა გასწავრობდა სენაკის მახრის
სოფ. ჩოროქასუხ ვაჭრებს. კვირკველია იმ
დღესვე წახულა ახალ-სენაკში, დამე გაუ-
თვია თავის მხსთან. ხოლო მეორე დი-
ლით შვიდ საათზე ცნობილ გამგეობაზე
სოფ. ჩოროქასუხკენ, როგორც კი მოშო-
რებია მძის სახლს, დახვედრია უცნობი
მგზავრი (იგი გამოდგა ბატუ სალაყაია),
რომელსაც გამოლაპარაკების დროს უთ-
ქვამს, მეც ჩოროქასუხში მივდივარო. კვი-
რკველიას შენიშვნაზე, რომ იგი ჩოროქ-
ასუხი არ მიდის, მას უთქვამს: „მე კარგად
ვიცი, რომ ჩოროქასუხში მიდიხარო“. რომ

დღესაც გაუვლიათ ახალ-სენაკის ბაზარი,
შეხვედრათ არტემა ზურცია და ისიც
თან გაკვირდით. კვირკველიას ესენი სავე-
ვო პირებად მიუჩნევია და ნდობებია ჩა-
მორჩენა. მაგრამ ზურცია და სალაყაია
თავს არ ანებებდნენ. ისინი ხან ჩამორჩე-
ვობდნენ და ხან წინ წავიდოდნენ თურმე.
როცა ტყანი ადგილს მიხალვებთან, კვი-
რკველიას დაუხანავს ვახუშტი მდგომი ორი
კაცი. ესენი შეერთებან ზურციას და სა-
ლაყაიას. ამით გარდა კიდევ ორი კაცი
ყოფილა ტყეში, რომელთა განკარგულე-
ბით გაუზრუნებიათ კვირკველია, ამოულია
რევოლვერები და მუჭარით ფული მოუთ-
ხოვნიათ. შემდეგ სამს ვადმოუთხოთ იგი
ცხენიდან, ჯიბიდან ამოუცილიათ 65 კაპ.
და დაუწყიათ ცემა, მესამეს კი წაუგვა-
ნია ტყეში ცხენი. ცხენს ზურჯინი ჰკიდე-
ბია და ფულიც (2000 მან.) ზურჯინს
ჰკონია. შემდეგ ნაყენი უფროდ მიუტო-
ვებიათ და მიმალულან. წინააწარ გამო-
თიბის დროს მოწვევებს დამიას და სხვებს
ურევებიათ, რომ ჩვენ გაზარცკამდის რამ-
დენიმე წუთის წინ ვნახეთ ბატუ სალაყაია
და არტემ ზურცია კვირკველიასთან მი-
მავალი, ზურციამ კიდევ გვთხრა, მამა
აიგადა მყავს და წაშალავ მივდივარო. ლო-
მის დადგენებია, ჩემს თვლით ვნახე
ვლადიმერ გაბუნია, რომელაც ზურციას
ვლადიმერგობდით. თვედრე და ჰახვლა
ხარბილას უთქვამს: როდესაც გარუნდ-
ებოდი ახალ-სენაკიდან, ვახილ მგალო-
ბლიშვილი, ვლადიმერ გაბუნია, ბატუ სა-
ლაყაია და არტემ ზურცია ვნახეთ იმ ად-
გილიდან მომავალი, სადაც გაშარცკა მო-
ხარა. ზუსტად ხარბილას, იაგორ ვეჯიბის
და პუშული ვეჯიბის ურევებით, დილით
მინდორში მუშაობის დროს გავიგეთ
ყვირილი და გავიკვიტეთ იქით, საიდანაც
ხმა მოგვინდა. იქ კვირკველია ვნახეთ, იგი
უფროთ მიწაზე ვდგო. ესე იც საყენზე
დავინახეთ როგორ შორდებოდა ამ ად-
გილს არტემ ზურციაო. სხვებს კიდევ უნა-
ხავი ვახილ მგალობლიშვილი და ვლადი-
მერ გაბუნია. თვით კვირკველიას უცნობა
ამათგან სამი კაცი. ბრალდებული ორის-
ფორ ზურციას, ვახილ მგალობლიშვილს
და ვლადიმერ გაბუნიას უთქვამს, ამ დროს
სახლში ვიყავით, ხოლო არტემ ზურცია-
იას — ახალ-სენაკში ვიყავი ვემო ხოფერისა-
თან და იქიდან ლომისათან წამლისათვი-
ხარა.

ამე გამომგვეს ამ საქმეს საბრალ-
დებლო ოქმი.
ეს საქმე 1909 წელს 5 ივლისს გაურ-
ჩევია ქუთაისის ოლქის სასამართლოს.
პასუხის გებაში ყოფილან მიკემულინი
ონისფორ ზურცია (18 წლისა), ვახილ
მგალობლიშვილი (30 წლისა), არტემ
ზურცია (23 წლისა), ახსაური ვლადიმერ
გაბუნია (49 წლისა) და ბატუ ხალ ყაია,
სასამართლომ სულ წინააღმდეგე გამოუ-
რკვევია. კვირკველიას წინასწარ გამომი-
ბის დროს ნათქვამი ვერ დაუთმობებია და
თავისი ჩერეზა აუზ-დაურეცია. მოწვებ-
საც სულ სხვაფერე აღსწინათ წინასწარ
გამომიბის დროს ნათქვამი თავიანთი ჩვე-
ნებანი. ყოველცე რაც ვაჩვენეა, უთქ-
ვამთ მოწვებს, პოლიციის ძალ-დატანე-
ბით და შიშით მოვივიდა, რადგან გვე-
წინოდა დაჯირობებისა და ამ კო, რაკ
ფიციტი არის კსთხევა და აღარც არაფრისა
გვეწინან, ვამბობთ, რომ ყველაფერი
რაც ვაჩვენეთ გამომიბეგელს ყალბი იყო
და ამ საქმის შესახებ არაფერი ვიციო.

სასამართლოს მიუღია-რა მხედველობა-
ში კვირკველიას არეული ჩვენება, მოწვე-
ბთა მერ წინასწარ ჩვენებას უარყოფა, თვით
ფაქტშიც ვევი შეკარგია და ყველა ბრალ-
დებული გაუმართლებია. არ დასთანხმე-
ბია ამ განაჩენს ბრალდებულები და საქმე
პალატაში განუხარებებია.
ეს საქმე პალატამ 19 ნოემბერს განი-
ხილა, ჰკითხეს კიდევ ერთს მოწვებს, რო-
დემოც ბრალდებულთა სასარგებლოდ
ილაპარაკა. ბრალდებულთა დასაცვლად
გრძელი სიტყვები წარმოსთქვეს ქუთათურ-
მა ნაფიქმა ვეკილემა ქ. ნ. ჩიკვიძემ, ან.
გელაზარია და აგრეთვე თ. ბარათაშვილ-
მა. მათ მოითხოვეს ქუთაისის ოლქის სა-
სამართლოს განაჩენის დამტკიცება. პა-
ლატამ შეიწყნარა მათი შუამდგომლობა
და დამტკიცა ოლქის სასამართლოს გან-
აჩენი.

ოლქის სასამართლოს მიერ გამართლ-
ების შემდეგ ბრალდებულთ უთხოვნიათ პა-
ლატაში საქმის განხილვამდე თავმდებო-
ბით გაკვეთათვისუფლებოთ, მაგრამ ბრალ-
დებულთ ეს თხოვნა არ შეუწყნარებია.
ავად მეოფე გაბუნია სასამართლოში გარ-
დაცვლილმა, ხოლო ზურცია ტლქში ჩა-
გარდნილმა.

რუსეთი
პოლიციის უფროსი. გარჯავაში პოლი-
ციის ინტელგენციის ერთ ჯგუფს მთა-
გრობისთან შუამდგომლობა აღუძრავს, ნება
მოგვეცეთ საგანმანათლებლო საზოგადოე-
ბა დავარსოთ. წესდების ძალით საზო-
გადოების მიზანია დაარსოს სკოლები, გა-
ხსნას სამკითხველო-წიგნთ-საცავები და სს.
მთაგრობას არ შეუწყნარებია ეს შუამდგო-
მლობა, ამ საზოგადოების დაარსება მთავ-

პირველი კარამო სამაშრნალო
ლოკს. ნავსარდინისა
დაარსებულია 1880 წელს.
(ვორონეჟის ქველის პირდაპირ)
ყოველ დღე, კვირებს გარდა
დილით:
ბ. ა. ნავსარდინი: 11—12 ს. კირუ-
რეული, ვენერული (სიფილი) ვეკა.
უ. მ. ჩიქოვანი: 9 1/2—10 ს. თვალი,
სა, შინაგანი და ნერვებისა.
ზ. ა. ხახანასავი: 10—11 ს. საბე-
ბო, ქლები და ზავშეებისა.
გ. ტ. მულანი: 10—12 ს. ყურისა,
ცხვირისა და ყელისა.
ბ. გ. ავეტიანი: 11—12 ს. კანისა,
სიფილისი, ვენერ., საშ. და კირურა.

ფინლიანიაში. ამ დღეებში მოხ-
დება შალაო-ფინების პარტიული კონგრეს-
ის კონგრესმა უნდა გადაინიჭოს პარ-
ტიის ტაქტიკა და ახალი შემოქმედების.
პარტიის ლიდერების აზრით პარტიამ ტაქ-
ტიკა უნდა შესცვლოს რადგან რუსეთის
ცენტრალური მთავრობა ფინლიანისაში
ნაღებურად აღარ უწყობს და მის უფ-
ლებების შეკვეცას სცდლობს. შალაო-
ფინების მიზანობი სტარ-ფინებსაც ვადაუ-
წყვეტათ მოიწვიონ პარტიული კონგრეს-
ის და პარტიის ტაქტიკა შესცვლიონ.

სიკვდილი დაჯჯა. სიკვდილით
დასჯა გადაწყვეტილია აქვთ: სარატოვში 5,
მოსკოვში 1, ვორონეჟში 3, ჩიტაში 1,
ეკატერინოსლავში 2 კაცი; სიკვდილით
დასაჯეს: ხარკოვში 1, ჰეტერბურგში 3,
ჩიტაში 1, არხანგელსკში 2 კაცი.

განსწავლება
კბისი შეესწავლა დარსი კბისი
გლებითა ამბანაკობა
„ტახემი“
საქართველოს სოფლის მეურნეობის
მინისტრის განკარგულებაში
„Kaxemiu“
ეს აქტიური იღებენ ჩინი უფრო ვეკა სახეობის
დასაჯება და სახეობის უწყობს.
ეს ბოლოს იღებენ ჩინი უფრო ვეკა სახეობის
დასაჯება და სახეობის უწყობს.
100-6-16

სხლად ზახსნილ ლორის-მელიკოვ. ქ. № 6, ფოსტის მახლობლად ბრო-
მოლიტოგრაფიაში
„ახს. ბა ლევიტ და მუსნი“
შეიძლება შეკვეთა ყოველგვარ სალიტოგრაფო საქმისა. ფასები ზო-
მიერია. ყველაფერი კობტად და კარგად კეთდება. სპეციალურად სადარ-
ზაზო ბარათები, ბლანკები, ანგარიშები.
(12-გაფ.—9)

კოსმობის და პარზიუმების ახალი კამეზი
დუხაგი ნიშის უზაგილიასა
შამპუ, კრემები, სპონი, პულრა, ოდეკოლინი, ლოსიონი.
სანაღებო ნისცაუი
იყიდება ყველგან.
განყოფილება რუსეთისთვის; Москва, Никольская, д. Греческого Мова-
тыря.
(1. Метца и К. № 141702)
(5-5-5)

სამხნეფაქტურო მალაზია
ა. ი. ამირალოვისა
სოლოდაკის ქუჩიდან გადმოსვლის შემდეგ თამამშეების ქარვასლოში
(№ № 19, 22 და 23), შეგებოკლე რა ყველა ხარჯი ერთი სამათ ვაქ-
რობის შეტერების გამო,
ქალქიან იაფაღ
ყვილი მიელ საქონელს, როგორც: ყოველნაირს აბრეშუმეული,
მეტყეული, მაღის, ტლოსი, ზამბის და
სამხნეფაქტურო მალაზია
ისარგებლოთ შუამოხვევით
(5-5-2-1)

მანეთიან ფულის გადასდა
ნაწილ ნაწილთ
მანეთიან
● ხალის გავინაზი 25 მანეთიან ●
იყიდება ამპერიის ყველა ქალაქში, განსაკუთრებით საკუთარ მალაზიებში
ტფილისში სამი განყოფილება: 1. გოლოვინის პროსპექტზე სასახ-
ლის პირდაპირ; 2. ვოგზლის ქუჩაზე, სახლი ენფანჯიანცისა; 3. ავ-
ლობარში, კხეთის ქუჩაზე, სახლი ჯალოლოვასა. (20-გაფ.—10)

სანაგზე ამერიკულ ვაზისა
„კლო-უგურული“ ქუთაისში.
● უდიდესი ასობრივ ნტი რუსეთში ●
1200 ამერიკული, ევროპული და აზიური სახმელ და საქველ ყურძნის ჯიში და გობრიდები.
მსურველთ უფასოდ ეგზავნებთ განმარტებანი და პრეის-კურანტები.
აქვე იღებენ ზავშეების სამურნეო მუშაობის შესასწავლოდ.
(0-5-5)

პროკოლნიის
1897 წ.
1908 წ.
ამსანაგობა
რიგაში
საფაბრიკო საწეობი ამიერ-კავკასიისთვის ტფილისში
სოლოდაკის ქუჩა, № 4.
● იყიდება ნარდად და სალოკითი ●
რეზინის, კანაფის და სხვა მიღები სხვა და სხვა საქმისთვის,
რეზინის ტენიკური და ელექტრო-ტენიკური ნაწარმოები და ფოტოგრაფიის კუფონილები,
რქის რეზინისა და ებონიტის ნაწარმოებები,
იზოლიციონი და საკაბელო კუფონილებები,
რეზინის საქირურგო და სამკურნალო ნაწარმოებები,
რეზინის სთამაშოები და ბურთები,
რეზინის საგაღმტერენო საქონელი,
საშდელი რეზინი „ხაილოს“ მარკისა

ბ. ა. პუგინოვი: 12 ს. შინაგან-
ბავშვებისა და ყველის აცრა.
ბ. ა. კარკაშვილი: 12 ს. შინაგან-
გან და საბავშვო.
ბ. ა. ხახანასავი: 12 ს. შინაგან-
ბავშვებისა.
ბ. გ. მთელიანი: 12-1 ს. საშ., ქალ. და ბავშვ.
ს ა ღ ა მ ო თ ი :
ბ. გ. მთელიანი: 6-6 1/2 ს. საბავშვო, ქალბებისა და ბავშვებისა.
ბ. ა. ხახანასავი: 6-7 ს. შინაგან-
ნი, ბავშვებისა და ყველის აცრა.
ბ. გ. მთელიანი: 50 კაპ. დარბეზს უზაგილიასა, კონ-
სულტაციები და ოპერაციები მეთანმე-
ბით. სამკურნალო დროქტორი
მელიკ. დოქტორი ბ. ა. ნავსარდინი.
(წ.—1-221)

სანაღებო ნისცაუი
იყიდება ყველგან.
განყოფილება რუსეთისთვის; Москва, Никольская, д. Греческого Мова-
тыря.
(1. Метца и К. № 141702)
(5-5-5)

სამხნეფაქტურო მალაზია
ა. ი. ამირალოვისა
სოლოდაკის ქუჩიდან გადმოსვლის შემდეგ თამამშეების ქარვასლოში
(№ № 19, 22 და 23), შეგებოკლე რა ყველა ხარჯი ერთი სამათ ვაქ-
რობის შეტერების გამო,
ქალქიან იაფაღ
ყვილი მიელ საქონელს, როგორც: ყოველნაირს აბრეშუმეული,
მეტყეული, მაღის, ტლოსი, ზამბის და
სამხნეფაქტურო მალაზია
ისარგებლოთ შუამოხვევით
(5-5-2-1)

მანეთიან ფულის გადასდა
ნაწილ ნაწილთ
მანეთიან
● ხალის გავინაზი 25 მანეთიან ●
იყიდება ამპერიის ყველა ქალაქში, განსაკუთრებით საკუთარ მალაზიებში
ტფილისში სამი განყოფილება: 1. გოლოვინის პროსპექტზე სასახ-
ლის პირდაპირ; 2. ვოგზლის ქუჩაზე, სახლი ენფანჯიანცისა; 3. ავ-
ლობარში, კხეთის ქუჩაზე, სახლი ჯალოლოვასა. (20-გაფ.—10)

სანაგზე ამერიკულ ვაზისა
„კლო-უგურული“ ქუთაისში.
● უდიდესი ასობრივ ნტი რუსეთში ●
1200 ამერიკული, ევროპული და აზიური სახმელ და საქველ ყურძნის ჯიში და გობრიდები.
მსურველთ უფასოდ ეგზავნებთ განმარტებანი და პრეის-კურანტები.
აქვე იღებენ ზავშეების სამურნეო მუშაობის შესასწავლოდ.
(0-5-5)

პროკოლნიის
1897 წ.
1908 წ.
ამსანაგობა
რიგაში
საფაბრიკო საწეობი ამიერ-კავკასიისთვის ტფილისში
სოლოდაკის ქუჩა, № 4.
● იყიდება ნარდად და სალოკითი ●
რეზინის, კანაფის და სხვა მიღები სხვა და სხვა საქმისთვის,
რეზინის ტენიკური და ელექტრო-ტენიკური ნაწარმოები და ფოტოგრაფიის კუფონილები,
რქის რეზინისა და ებონიტის ნაწარმოებები,
იზოლიციონი და საკაბელო კუფონილებები,
რეზინის საქირურგო და სამკურნალო ნაწარმოებები,
რეზინის სთამაშოები და ბურთები,
რეზინის საგაღმტერენო საქონელი,
საშდელი რეზინი „ხაილოს“ მარკისა

სტამბა „ნიმთილი“ რუსის ქუჩა № 3.
რედქტორ-გამომცემელი ი. ს. აგლაძე